warjutakse, weel tännagi päew monnes paigas nenda-rägib, et ütleb: kuud süakse. Agga jättame need tühjad asjad omma paika, ja wotkem selle wasto sennest juttustada; kuida needsinnatsed warjutamised sünniwad.

Ku käib aastas kaksteistkümmend korda ümber, sellepärrast aastas kaksteistkümmend kuud, ja iggas kuus kolmkümmend päwa teame ollewad; sest et ku kolmekümne päwaga sedda tee wahhet ärra käib, mis temmal ma ümber on käia. Ku-warjutamist muul ajal ei nähta, muud kui wannal kuul, se on: kui temma täis on, ja sünnib assi nenda: et ma, kui ta otsekohhe ühhe rinna peäl päikesse ja ku wahhel juhhub seisma, omma warju ku peäle heidab; agga päikest warjutakse siis: kui ku temma ette tulleb, meid tedda kelab näggemast, ja omma warju, ma peale heidab.

Sedda keik teadwad, et taewa-katsujad ehk täht-tundjad sesuggused warjutamisi tähtramatuis iggal aastal ettekulutawad; päwa ja kuud nimmetawad, mil sawad tullema, hakkama ja lopma: agga se kül mitmil teadmata, et need targad mehhed tubhande aasta peäle etterekendawad, ja omma kirjades ettekulutawad, mil, ja kuida weel eddespiddi päwa ja ku warjutamised sawad tullema ja ollema. Kuida innimessed sedda oskawad arropiddamise kaupa ette teada, sedda ei sa mitte iggaühhele selletada: sest et asjad wägga förged, ja paljo süggawad tundmist tarwitsewad.

Pikksilmad ehk Kükrid

on immelikud riistapuud, mis innimesse tarkus wäljaarwand-, et nende abbiga omma tundmisse rajad läiemaks ajada. Ei meie rägi neist Kükridest, mis pissikessed, ja mis siin ehk s[illegible], Sakste käes näme ollewad, wäid neist, mis peäle sülla pikkused, ja tuggewa pihhapu pakksused, ning mis täht-tundjate keigekallimad noud, miska se ajal taewast ja täht; nende käimist ja korralist li-

Eesti-Ma-Rahwa Kalender 1819, [illegible]